

دانشگاه صنعتی شریف

راهنمای پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت (MBA)

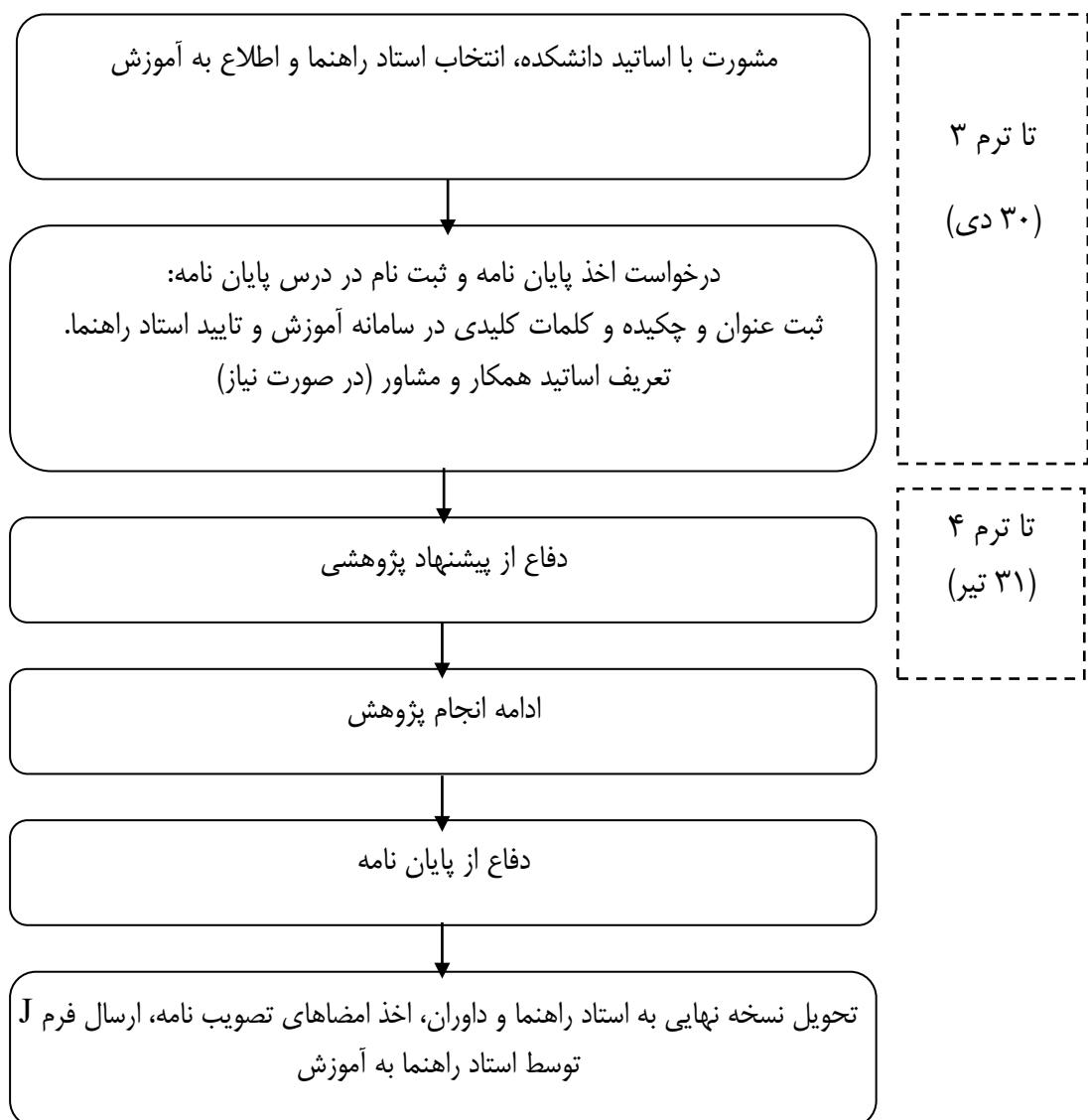
ویژه دانشجویان و اعضای هیأت علمی

دانشکده مدیریت و اقتصاد

زمستان ۱۴۰۴

این راهنما در جلسه گروه مدیریت دانشکده مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۲۴ به تصویب رسید و از این تاریخ جایگزین نسخه پیشین این راهنما گردید.

هدف از تهیه این راهنما، تبیین مراحل مختلف انجام یک پایان‌نامه کارشناسی ارشد مدیریت (MBA) است. این راهنما انتظارات دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف و مسئولیت‌های دانشجویان، استاد راهنما، و اعضای هیأت داوران پایان‌نامه را به روشنی بیان می‌نماید. لازم به ذکر است پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشجویان دوره (MBA) این دانشکده می‌تواند موضوعی پژوهشی و یا کاربردی^۱ در حیطه مدیریت تعریف شود. مراحل انجام پایان‌نامه در شکل ۱ ترسیم شده و توضیحات آن به اختصار در ادامه آمده است:

شکل ۱- خلاصه فرایند اخذ پایان‌نامه

^۱ پایان‌نامه کاربردی و پایان‌نامه پژوهشی هر دو باید دارای مرور ادبیات و یک روش پژوهش علمی سیستماتیک باشند. تفاوت‌هایی قابل توجهی نیز بین این دو نوع پایان‌نامه وجود دارد که مقایسه بین آنها در ضمیمه یک آمده است.

خلاصه‌ای از مهمترین نکات راهنمای پایان نامه:

- حداکثر مهلت برای ثبت نهایی موضوع پایان نامه در سامانه آموزش، قبل از اتمام ترم سوم در ۳۰ دی ماه می‌باشد.
- استاد راهنمای اصلی پژوهشی می‌تواند هر یک از **اعضاء هیأت علمی در گروه مدیریت** باشد. در صورتی که با توجه به موضوع پایان نامه، دانشجو به استاد راهنمایی از سایر گروه‌های آموزشی نیاز داشته باشد، استاد راهنمای اول با سهم حداقل ۵۰٪ از گروه مدیریت و استاد راهنمای دوم از سایر گروه‌های آموزشی انتخاب گردد.
- حداکثر مهلت برای دفاع از پیشنهاد پژوهشی تا پیش از پایان ترم چهارم (حداکثر ۳۱ تیر) می‌باشد. درخواست دفاع از پیشنهاد پژوهشی به همراه فایل پیشنهاد پژوهشی مورد تایید استاد راهنما باید چهار هفته پیش از پایان مهلت مقرر برای دفاع (یعنی حداکثر تا انتهای خرداد) توسط استاد راهنما به مدیر دوره MBA ارسال گردد تا فرصت کافی برای طی روال اداری، هماهنگی جلسه و اصلاح پیشنهاد پژوهشی بر اساس بازخورد ممتحنین مهیا باشد. هیچ فایل و درخواستی در این رابطه نباید مستقیماً از سوی دانشجویان برای مدیر دوره MBA ارسال شود.
- زمان پیشنهادی برای دفاع از پایان نامه انتهای ترم تابستان بعد از ترم چهارم (۳۱ شهریور) می‌باشد. البته، **زمان مجاز برای برگزاری جلسه دفاع با درج نمره کیفی برای دانشجویان، انتهای ترم ۵ است.**
- در صورت نیاز به ادامه کار بر روی پایان نامه در ترم ۵، لازم است دانشجو توجه داشته باشد که **برخورداری از مزایای تحصیل رایگان و امکانات دانشگاه مثل خوابگاه از ابتدای ترم پنجم تابع قواعد وزارت علوم و دانشگاه خواهد بود و دانشکده در این زمینه تعهدی نخواهد داشت.**

۱- انتخاب استاد راهنما و ثبت موضوع در سامانه آموزش

مراحل ثبت نام در پایان نامه به شرح زیر است:

❖ **داشتن شرایط لازم برای اخذ پایان نامه:**

مطابق آیین نامه دانشگاه، دانشجو در زمان اخذ پایان نامه باید تمام دروس جبرانی را با موفقیت گذرانده باشد و معدل بالای ۱۴ داشته باشد. همچنین، بر اساس مصوبه کمیته تحصیلات تکمیلی دانشکده، در زمان ارائه درخواست برای ثبت موضوع، دانشجو باید بجز دروس جبرانی، حداقل ۲۴ واحد از دروس اجباری، اختیاری و تخصصی گرایش خود را مطابق چارت دروس مصوب هر ورودی MBA اخذ کرده و یا همزمان ثبت نام کرده باشد.

❖ **انتخاب استاد راهنما و اطلاع به آموزش دانشکده:**

لازم است حداکثر تا قبل از اتمام ترم سوم، استاد راهنمای پژوهشی دانشجو مشخص باشد. دانشجو موظف است نام و نام خانوادگی استاد راهنمای پایان نامه را به همراه نام و نام خانوادگی و شماره دانشجویی خود از طریق ایمیل به همکاران آموزش دانشکده اطلاع دهد.

❖ **درخواست ثبت موضوع پایان نامه در سامانه آموزش:** چند هفته قبل از اتمام ترم سوم

در این مرحله دانشجو عنوان اولیه پایان نامه را با تایید استاد راهنمای خود تعیین می کند. پس از تایید استاد راهنما، عنوان، چکیده و کلید واژه های مرتبط توسط دانشجو در سیستم آموزش ثبت و توسط استادراهنما تایید می شود. لازم است عنوان و چکیده به نحوی تعیین شود که حوزه تمرکز پایان نامه مشخص باشد. البته انتظار نمی رود در این مرحله سوال تحقیق مشخص شود.

پس از تایید عنوان و موضوع توسط استاد راهنما در سامانه آموزش، موضوع انتخابی و توضیحات ذکر شده در فرم تعریف موضوع، توسط معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و مدیر کل تحصیلات تکمیلی دانشگاه باید بررسی و مورد تایید قرار گیرد. موضوع پایان نامه پس از تایید مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه قطعی می یابد.

لازم به تاکید است که، حداکثر مهلت برای ثبت نهایی موضوع پایان نامه در سامانه آموزش، ۳۰

دی ماه می باشد؛ لذا باید درخواست ثبت موضوع (حدوداً ۱۰ روز) زودتر انجام شود تا امکان طی روال اداری و اخذ تأییدات لازم تا مهلت تعیین شده وجود داشته باشد.

تبصره ۱- موضوع پایان نامه در رشته MBA باید طوری تعریف شود که در حیطه مدیریت کسب و کار و گرایش‌های مختلف MBA قابل طبقه بندی باشد. موضوعات خارج از حیطه مدیریت و کسب و کار در زمان تطبیق معادل دو درس از دروس تخصصی گرایش قابل تطبیق نخواهد بود؛ و مسئولیت مراقبت از این موضوع با دانشجو می باشد.

تبصره ۲- استاد راهنمای اصلی پژوهشی می تواند هر یک از اعضای هیأت علمی در گروه مدیریت باشد.

تبصره ۳- در صورتی که با توجه به موضوع پایان نامه، دانشجو به استاد راهنمایی از سایر گروه‌های آموزشی نیاز داشته باشد، استاد راهنمای اول با سهم حداقل ۵۰٪ از گروه مدیریت و استاد راهنمای دوم از سایر گروه‌های آموزشی انتخاب گردد.

تبصره ۴- در صورتی که موضوع پایان نامه ایجاب کند که استاد راهنمای اصلی پژوهشی، فردی از سایر گروه‌های آموزشی باشد، این موضوع باید به تایید مدیر گروه مدیریت برسد.

تبصره ۵- در صورتی که در تاریخ دفاع دانشجو، استاد راهنما در مرخصی یا فرصت مطالعاتی باشد یا بازنشسته شده باشد، لازم است استاد راهنمای همکار برای دانشجو قبل از صدور مجوز دفاع تعریف شود.

تبصره ۶- چنانچه پایان نامه استاد راهنمای همکار دارد نام استاد راهنمای همکار و درصد همکاری با نظر استاد راهنما قید شود. در صورتیکه استاد راهنمای همکار و یا مشاور عضو هیئت علمی دانشگاه شریف نمی باشد لازم است مشخصات استاد راهنمای همکار حداقل ۲ هفته جلوتر به آموزش دانشکده اعلام شود تا نسبت به ثبت نام آنان در سامانه آموزش برای اخذ مجوز دانشگاه اقدام گردد.

تبصره ۷- در صورتی که در پایان نیمسال سوم تحصیلی شرط حداقل معدل ۱۴ احراز نگردیده باشد یا تعداد واحد گذرانده و ثبت نام شده در هر نیمسال کمتر از کف مجاز باشد، ثبت موضوع پایان نامه تنها با تایید معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و مجوز مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه امکان پذیر خواهد بود.

۲- ثبت نام و اخذ درس پایان نامه

بعد از ثبت موضوع پژوهشی، دانشجویان باید در درس پایان نامه ثبت نام کنند. ثبت نام در درس پایان نامه نمی تواند به بعد از ترم چهارم موکول شود و می بایست حداکثر در ابتدای ترم ۴ انجام شود. ثبت نام پایان نامه توسط دانشجو باید بگونه ای باشد که از ترم چهارم تا پایان ترم پنجم در مجموع دو ترم، باید ۶ واحد ثبت نام کند و از ترم ششم تا زمان دفاع هر ترم صفر واحدی ثبت نام کند. لذا مجموع واحدهایی که در این درس ثبت نام می کند به ۶ واحد می رسد.

تبصره ۱- از زمان اخذ درس پایان نامه به بعد، در هر ترم (در سنوات مجاز) تا زمانی که پایان نامه کاملاً به انجام نرسیده است، دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی در درس "پایان نامه کارشناسی ارشد" ثبت نام کند.

تبصره ۲- انصراف دانشجو از انجام پایان نامه پس از انجام ثبت نام در درس "پایان نامه کارشناسی ارشد" منوط به موافقت استاد راهنما و همچنین تایید معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه خواهد بود. در صورت اخذ موافقت، نمره برای درس پایان نامه کارشناسی ارشد در آخرین نیمسال ثبت نامی بصورت "نامطلوب (U)" درج خواهد گردید و عبارت "تغییر وضعیت از شیوه آموزشی-پژوهشی به شیوه آموزشی در کارنامه ثبت خواهد شد.

تبصره ۳- در صورت رد شدن پیشنهاد پژوهشی، نمره "نامطلوب (U)" در درس "پایان نامه کارشناسی ارشد" برای دانشجو در کارنامه درج خواهد گردید و عبارت "تغییر وضعیت از شیوه آموزشی-پژوهشی به شیوه آموزشی نیز در کارنامه ثبت خواهد شد.

۳- دفاع از پیشنهاد پژوهشی

❖ *پیش از جلسه دفاع از پیشنهاد پژوهشی*

دانشجو مکلف است تا پیش از پایان ترم چهارم (حداکثر ۳۱ تیر) از پیشنهاد پژوهشی خود با موفقیت دفاع کند. لازم است پیشنهاد پژوهشی در فرمت ارائه شده توسط کارشناسان آموزش گروه مدیریت تهیه شده باشد و بخش تعهد رعایت اخلاق آکادمیک توسط دانشجو امضا شده باشد. استاد راهنما درخواست دفاع از پیشنهاد پژوهشی (به همراه ممتحنین پیشنهادی خود) را می باید چهار هفته پیش از پایان مهلت مقرر برای دفاع (یعنی حداکثر تا انتهای خرداد) به مدیر دوره MBA ارسال نماید تا فرصت کافی برای طی روال اداری، هماهنگی جلسه و اصلاح پیشنهاد پژوهشی بر اساس بازخورد ممتحنین مهیا باشد.

پس از تکمیل و تحویل پیشنهاد پژوهشی به مدیر دوره MBA، دو نفر از اعضای هیئت علمی دانشکده متناسب با موضوع تخصصی پایان نامه توسط مدیر دوره و مدیر گروه با در نظر گرفتن پیشنهادات استاد راهنما و سایر ملاحظات به عنوان نمایندگان گروه در جلسه "کمیته سه نفره" تصویب طرح پیشنهادی به عنوان داور انتخاب می شوند. همچنین انتظار می رود، حداقل ۲ نفر از اعضای کمیته از گروه مدیریت باشند. در صورت وجود استاد راهنمای همکار، می تواند یک نفر در گروه مدیریت بعنوان نماینده انتخاب شود.

پس از تعیین کمیته، فایل پیشنهاد پژوهشی و اسامی اعضای کمیته توسط مدیر دوره برای همکاران آموزش دانشکده ارسال می‌شود تا زمانی برای تشکیل جلسه دفاع از پیشنهاد پژوهشی هماهنگ نمایند. در صورتی که امکانات سمعی-بصری خاصی برای دفاع از طرح مورد نیاز است، دانشجو باید قبل از جلسه دفاع از آماده بودن امکانات لازم مطمئن شود.

❖ جلسه دفاع از پیشنهاد پژوهشی

برگزاری این جلسه به دانشجو این امکان را می‌دهد که طرح پیشنهادی پایان‌نامه خود را مطرح کرده و از نظرات و پیشنهادات کمیته ارزیابی بهره‌مند شود. این جلسه همچنین فرصتی در اختیار دانشکده قرار می‌دهد تا از اصالت موضوع انتخاب شده توسط دانشجو، ترسیم صحیح روش جلو بردن پایان‌نامه و امکان تکمیل پایان‌نامه در زمان مقرر اطمینان حاصل کند. این جلسه توسط استاد راهنما هدایت می‌شود و معمولاً با معرفی دانشجو و عنوان پایان‌نامه کارشناسی ارشد شروع به کار می‌کند. بعد از معرفی اولیه، دانشجو به مدت ۲۰ دقیقه به صورت شفاهی طرح خود را توضیح می‌دهد. در این بخش دانشجو در مورد اهمیت موضوع، ادبیات مربوط، سوالات تحقیق، روش تحقیق، امکان پذیری انجام با توجه به محدودیت‌های تحقیق و دسترسی به داده، تجزیه و تحلیل داده و زمان‌بندی پروژه و موارد مرتبط با دغدغه‌های رعایت اخلاق آکادمیک مختصراً توضیحاتی را به حضار ارائه می‌دهد. بعد از توضیح شفاهی دانشجو، استاد راهنما از اعضای کمیته می‌خواهد تا سوالات خود را مطرح کنند.

در انتهای این جلسه اعضای کمیته به یکی از نتایج زیر می‌رسند:

• پیشنهاد پژوهشی مورد تایید است

تایید دفاع پروپوزال بدین معناست که ادبیات موضوع به صورت کامل مرور شده است، نوآوری پژوهشی یا کاربردی مشخص و قابل قبول است، سوالات تحقیق و روش تحقیق کاملاً شفاف است و روش تحقیق در راستای پاسخگویی به سوالات تحقیق تعریف شده است و همچنین نگارش پیشنهاد پژوهشی از کیفیت قابل قبولی برخوردار است. در صورت وجود اشکالات جزئی در هر یک از بخش‌های مذکور در صورت اجماع کمیته داوران می‌توان پروپوزال را تایید کرد.

• پیشنهاد پژوهشی به صورت مشروط مورد تایید است.

در صورتی که یکی از بخش‌های مرور ادبیات، تعریف موضوع، سوالات تحقیق و یا روش تحقیق اشکال جدی داشته باشد و یا نگارش پایان‌نامه از کیفیت خوبی برخوردار نباشد، پروپوزال به شرط اصلاح

اشکالات مطرح شده از سمت داوران مورد تایید خواهد بود. در این صورت دانشجو ملزم به اعمال تغییرات است. نسخه نهایی باید تا پیش از مهلت مقرر در تاریخ ۳۱ تیر به تایید استاد راهنما برسد. در غیر این صورت دفاع پروپوزال دانشجو غیر قابل تایید است.

• رد پیشنهاد پژوهشی

در صورتی که بیش از یکی از بخش های مرور ادبیات، تعریف مساله، سوالات تحقیق، روش تحقیق و نگارش دارای اشکال جدی باشد، پیشنهاد پژوهشی رد می شود. در این صورت دانشجو می تواند مجدداً پیشنهاد پژوهشی خود را تهیه کرده و در جلسه مجزایی نسبت به دفاع از آن تا پایان مهلت مقرر (۳۱ تیر) اقدام کند.

در صورتی که زمان کافی برای تهیه مجدد پیشنهاد پژوهشی وجود نداشته باشد و یا دانشجو تمایلی به این کار نداشته باشد، لازم است دانشجو در سامانه آموزش درخواست دوره کارشناسی ارشد بدون پایان نامه بدهد و نسبت به اخذ ۲ درس جایگزین (با توجه به قوانین آموزشی) اقدام کند.

فرم ارزیابی پیشنهاد پژوهشی پیش از جلسه توسط آموزش دانشکده در اختیار استاد راهنما قرار خواهد گرفت. استاد راهنما پس از اتمام جلسه دفاع نتیجه جلسه را جمع بندی کرده و در فرم وارد کرده و فرم را جهت ثبت در پرونده دانشجو در اختیار آموزش قرار می دهد. در صورتی که پیشنهاد پژوهشی مشروط به انجام اصلاحات تایید شود، استاد راهنما فرم ارزیابی را پس از تایید نهایی اصلاحات در اختیار آموزش قرار خواهد داد.

۴- ادامه تحقیق و نگارش پایان نامه

پس از ثبت نام در درس پایان نامه و تصویب پیشنهاد پژوهشی، دانشجو تحقیق خود را طبق برنامه ادامه می دهد. دانشجو موظف است در تمامی مراحل انجام پایان نامه استاد راهنمای خود را در جریان میزان پیشرفت قرار دهد. همچنین بسیار مهم است که دانشجو تمامی مشکلاتی که ممکن است اعتبار پایان نامه را خدشه دار نماید با استاد راهنمای خود مطرح نماید.

تبصره ۱- پس از تصویب پیشنهاد پژوهشی، تا زمان اتمام پایان نامه، دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی در درس "پایان نامه کارشناسی ارشد" ثبت نام کند و میزان فعالیت و عملکرد دانشجو در انتهای هر نیمسالی که درس پایان نامه اخذ شده باشد، توسط استاد (اساتید) راهنمای پایان نامه ارزیابی شده و نتیجه آن به یکی از دو صورت "مطلوب (S)" یا "نامطلوب (U)" در کارنامه درج خواهد شد. مسئولیت ثبت نمره با استاد راهنمای پژوهشی دانشجو

خواهد بود. و بررسی درخواست‌های تمدید سنوات منوط به درج نمره عملکرد دانشجو در درس پایان نامه کارشناسی ارشد در نیمسال‌های قبل می باشد.

تبصره ۲- در صورتی که استاد (اساتید) راهنمای پایان نامه، عملکرد دانشجو را نامطلوب ارزیابی کنند، دانشجو می‌تواند در سنوات مجاز قانونی، درخواست تغییر شیوه از آموزشی-پژوهشی به شیوه آموزشی را در سامانه آموزش ثبت کند. پس از کسب موافقت استاد راهنمای پژوهشی، اگر معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه نیز با این درخواست موافقت کنند، نمره درس پایان‌نامه کارشناسی ارشد در آخرین نیمسال ثبت نامی بصورت "نامطلوب (U)" درج خواهد گردید و عبارت "تغییر وضعیت از شیوه آموزشی-پژوهشی به شیوه آموزشی در کارنامه ثبت خواهد شد.

تبصره ۳- در صورت ثبت دو نمره "نامطلوب (U)" برای درس پایان‌نامه کارشناسی ارشد توسط استاد راهنما، دانشجو نمی‌تواند در شیوه آموزشی-پژوهشی درخواست تمدید سنوات دهد. لذا اخذ دو نمره U به معنای اخراج و یا آموزش محور شدن دانشجو است که به تشخیص کمیته تحصیلات تکمیلی دانشکده خواهد بود.

تبصره ۴- نسخه نهایی پایان نامه باید در فرمت مصوب گروه مدیریت باشد. دانشجویان می‌توانند پایان نامه خود را مطابق نظر استاد راهنما به یکی از دو روش زیر آماده کنند:

- الف) در روش اول، پایان نامه در فرمت استاندارد رایج با فصل‌های مختلف شامل مقدمه (کلیات تحقیق)، پیشینه و چارچوب نظری، روش تحقیق، نتایج، نتیجه‌گیری تنظیم خواهد شد. همچنین، با توجه به نوع تحقیق، ضمایم تکمیلی نیز در انتهای پایان نامه (بعد از لیست منابع و مآخذ) اضافه خواهد شد.
- ب) در روش دوم، پایان نامه در فرمت یک مقاله مطابق ساختار نگارش مقاله در مجلات معتبر مدیریت آماده خواهد شد. در صورتی که روش دوم انتخاب شود، مقاله نگارش شده با همه بخش‌های آن (شامل منابع و مآخذ) به عنوان یک فصل یکپارچه در پایان نامه آورده می‌شود. لازم است که برای حفظ یکپارچگی ساختار پایان نامه، همه اجزای مقاله شامل تمامی جداول، شکل‌ها و نمودارها در داخل متن مقاله در فصل مربوطه آورده شود. علاوه بر این، همه پایان‌نامه‌هایی که به این روش نگارش می‌شوند باید شامل یک ضمیمه برای مرور ادبیات جامع باشند و پیشینه نظری تحقیق به طور مفصل و نقادانه در این ضمیمه فراتر از آنچه در متن مقاله آمده است، بیان شود. لازم به ذکر است که اگر منابعی در مرور ادبیات جامع استفاده شود که در متن مقاله بیان نشده باشد، نیاز است که در انتهای این ضمیمه، لیست آن منابع و مآخذ آورده شود. ضمایم دیگری نیز در صورت نیاز، برای بیان شواهد بیشتر راجع به مهارت

پژوهشی دانشجو با توجه به نوع تحقیق می‌تواند در انتهای پایان نامه قرارگیرد تا مباحثی مثل روش‌های تحلیلی مکمل (جدای از آنچه در متن مقاله آمده است)، جزئیات کدها یا مدل‌های مورد استفاده در مقاله، متن پیاده شده مصاحبه‌ها (در تحقیقات کیفی) و سایر موارد مورد نیاز را پوشش دهد.

تبصره ۵- صرف نظر از اینکه پایان نامه در کدام فرمت مورد قبول دانشکده نگارش می‌شود، تمامی فصل‌ها و ضمایم پایان نامه باید به زبان فارسی تنظیم شده باشد. به طور موکد، حتی اگر پایان نامه در فرمت یک مقاله نگارش شده باشد، نسخه‌ای از مقاله که به زبان فارسی نگارش شده است باید در پایان نامه آورده شود.

تبصره ۶- دانشجویان می‌بایست دستورالعمل نحوه نگارش پایان نامه کارشناسی ارشد در دانشگاه صنعتی شریف را مطابق آخرین ویرایش ارائه شده در وبگاه کتابخانه مرکزی دانشگاه رعایت کنند.

۵- دفاع از پایان نامه

زمان پیشنهادی برای دفاع از پایان نامه انتهای ترم تابستان بعد از ترم چهارم (۳۱ شهریور) می‌باشد. البته لازم به ذکر است، زمان مجاز برای برگزاری جلسه دفاع با درج نمره کیفی برای دانشجویان، انتهای ترم ۵ است. در صورت نیاز به ادامه کار بر روی پایان نامه در ترم ۶، مشروط بر آنکه پایان نامه در آن زمان پیشرفت بالای ۷۵ درصد به تایید استاد راهنما داشته باشد، لازم است دانشجو درخواست تمدید سنوات ترم ششم را در سامانه آموزش ثبت کند. در صورت دفاع از ترم ۶ به بعد، نمره پایان نامه به صورت P یا F در کارنامه درج خواهد شد. لازم به تاکید است، **برخورداری از مزایای تحصیل رایگان و امکانات دانشگاه مثل خوابگاه از ابتدای ترم پنجم تابع قواعد وزارت علوم و دانشگاه خواهد بود و دانشکده در این زمینه تعهدی نخواهد داشت.**

پس از تهیه نسخه نهایی پایان نامه توسط دانشجو و کسب آمادگی برای دفاع نهایی، درخواست مجوز دفاع به همراه لیست داوران داخلی و خارجی (حداقل یک داور داخلی و یک داور خارجی) توسط استاد راهنما در سامانه آموزش ثبت خواهد شد. قبل از ارسال مجوز لازم است که پایان نامه در اختیار هیئت داوران قرار گیرد و تاریخ ارسال پایان نامه به هیئت داوران در هنگام ارسال درخواست مجوز دفاع، توسط استاد راهنما در سامانه درج شود. پس از تأیید معاون تحصیلات تکمیلی دانشکده و معاون تحصیلات تکمیلی دانشگاه مجوز دفاع دانشجو صادر خواهد شد. طبق قوانین دانشگاه، زمان دفاع باید حداقل ۲ هفته از زمان صدور مجوز فاصله داشته باشد. در غیر اینصورت امکان تایید درخواست مجوز دفاع وجود ندارد. برگزاری هر گونه جلسه دفاع بدون اخذ مجوزهای لازم از مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه فاقد رسمیت قانونی است و نتایج آن به هیچ وجه قابل استناد نخواهد بود.

تبصره ۱- پیش از صدور مجوز دفاع، استاد راهنما باید متن پایان نامه را از نظر سرقت علمی بررسی نماید و صدور مجوز دفاع، مشروط به ارائه گزارش بررسی مشابه یابی و تایید استاد راهنما مبنی بر مورد قبول بودن متن پایان نامه بر اساس این گزارش می‌باشد. گزارش بررسی مشابه یابی و تایید اصالت پایان نامه توسط استاد راهنما جهت صدور مجوز دفاع و ثبت در پرونده دانشجو در اختیار آموزش باید قرار گیرد. در حال حاضر، خدمات مشابه یابی پایان نامه برای متون فارسی توسط سامانه همانندجو ایرانداک (<https://tik.irandoc.ac.ir>) قابل انجام است؛ و در صورت ثبت نام دانشجو در این سامانه و ارسال فایل به کارشناسان کتابخانه مرکزی دانشگاه (به آدرس libinfo@sharif.ir)، این خدمات نیازی به پرداخت هیچ مبلغی از سمت دانشجو یا استاد نخواهد داشت. به طور کلی برای حل مشکل تشابه زیاد (بر طرف کردن سرقت ادبی) اقدامات زیر توصیه می‌شود:

- در صورتی که در بخش‌هایی از پایان نامه، دارای میزان تشابه ۳ درصد یا بیشتر باشد، آن بخش‌ها باید کاملاً بازنویسی شوند.
- بخش‌هایی که در صد میزان تشابه تشخیص داده شده برای آنها کمتر از ۳ درصد است، نیز باید با تغییر کلمات و یا جملات از شدت و میزان تشابه متن آنها کاسته شود.
- به منابع استفاده شده در متن ارجاع صحیح داده شود.
- منابع و مآخذی که در گزارش تشابه یابی به عنوان منبع سرقت ادبی معرفی شده‌اند، باید به لیست منابع پایان نامه اضافه گردد.

تبصره ۲- بعد از صدور مجوز دفاع، دانشجو موظف است، محتوای لازم برای اطلاع رسانی جلسه شامل عنوان نهایی پایان نامه، چکیده، نام کامل دانشجو، عکس دانشجو، و نام استاد راهنما پایان نامه را در قالب یک فایل ورد در اختیار آموزش دانشگاه قرار دهد. کارشناسان آموزش دانشکده نیز، می‌بایست تاریخ و محل جلسه (یا لینک محل جلسه مجازی) به همراه اطلاعات پایان نامه که توسط دانشجو ارائه می‌شود را از طریق ایمیل به همه دانشجویان و اساتید دانشکده اطلاع دهند. همچنین، کارشناسان آموزش دانشکده باید این اطلاعات را جهت اطلاع رسانی در اختیار مسئول روابط عمومی دانشکده قرار داده و پیگیری‌های لازم را انجام دهند تا توسط مسئول روابط عمومی اطلاعیه جلسه دفاع در سایت دانشکده بارگذاری شود و در صفحه نمایش لابی دانشکده (و سایر پیام رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی رسمی دانشکده) اطلاع رسانی شود.

❖ هیأت داوران پایان نامه

ارزشیابی پایان نامه در جلسه دفاع توسط هیأت داوران متشکل از استاد راهنما، استاد راهنمای همکار و مشاور (در صورت وجود) یک نفر داور داخلی از اعضای هیأت علمی دانشکده و یک نفر داور خارجی از بین اعضای هیأت علمی یا متخصصان و محققان داخل یا خارج دانشگاه دارای مدرک دکتری صورت می گیرد. هیئت داوران توسط استاد راهنما پیشنهاد شده و توسط مسئول گرایش مربوطه تایید شده و به مدیر دوره MBA اعلام می شود. در ضمن، اسامی داوران در هنگام ارسال درخواست مجوز دفاع در سامانه آموزش توسط استاد راهنما درج می شود. پس از تعیین داور خارجی، آموزش دانشکده با هماهنگی استاد راهنما، دعوتنامه حضور در جلسه دفاع پایان نامه را برای داور خارجی ارسال خواهد کرد. لازم است در جلسه دفاع نهایی یک نفر از اعضای هیئت علمی دانشکده به عنوان ناظر حضور داشته باشد. ناظر توسط معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی تعیین می شود.

تبصره ۱- داور داخلی لازم است از اعضای هیئت علمی دانشکده مدیریت و اقتصاد شریف باشد.

تبصره ۱- در صورتی که یکی از اساتید راهنما از گروه اقتصاد باشد، لازم است داور داخلی از گروه مدیریت تعیین شود.

تبصره ۲- داور داخلی می تواند همزمان نقش داور و ناظر جلسه را برعهده داشته باشد.

تبصره ۳- داور داخلی از بین داوران حاضر در کمیته تصویب پیشنهاد پژوهشی انتخاب می شود.

تبصره ۴- داور داخلی می تواند از بین اساتید بازنشسته دانشکده تعیین شود. اما در این صورت، یک نفر دیگر از اعضای هیئت علمی دانشکده باید به عنوان ناظر تحصیلات تکمیلی مشخص شود و داور داخلی بازنشسته نمی تواند ناظر جلسه باشد.

تبصره ۵- اساتید صنعت و اساتید مدعو دانشکده، بر اساس قواعد دانشگاه، صرفاً به عنوان داور خارجی می توانند معرفی شوند.

جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

ناظر جلسه وظیفه هدایت جلسه دفاع را بر عهده خواهد داشت. بعد از معرفی دانشجو و اعضای هیأت داوران پایان نامه از دانشجو خواسته می شود در مورد علت انتخاب موضوع، اهداف، روش ها، خروجی ها و نتایج پایان نامه شفاهاً توضیح دهد (حداکثر زمان لازم برای ارائه شفاهی دانشجو در جلسه دفاع از پایان نامه ۲۵ دقیقه می باشد) و سپس زمانی برای پاسخگویی به سوالات در نظر گرفته می شود.

بعد از طرح سوالات توسط اعضای هیأت داوران پایان نامه، در صورتی که محدودیت زمان اجازه دهد، ممکن است ناظر از سایر حضار در جلسه بخواهد که سوالات خود را مطرح کنند. بعد از این مرحله ناظر از حضار و دانشجو می خواهد که محل جلسه را ترک کنند. سپس اعضای هیأت داوران پایان نامه با هم مشورت کرده و به یکی از نتایج زیر می رسند:

۱. عالی (نمره ۱۹-۲۰).

۲. بسیار خوب (نمره ۱۸-۱۸.۹۹).

۳. خوب (نمره ۱۶-۱۷.۹۹).

۴. قابل قبول (نمره ۱۴-۱۵.۹۹).

۵. غیر قابل قبول _مردود (نمره کمتر از ۱۴)

در صورتی که پایان نامه، از نظر هیئت داوران، مردود تشخیص داده شود، نمره پایان نامه در کارنامه دانشجو به صورت F وارد می شود. در این صورت، دانشجو میتواند پایان نامه خود را در مدتی که نباید از حداکثر سنوات مجاز تحصیل وی تجاوز کند، کامل کرده و پایان نامه تکمیل شده را در زمانی که استاد راهنما تعیین می کند برای بار آخر در معرض داوری هیئت داوران قرار دهد. دانشجویی که در فرصت تعیین شده نتواند از پایان نامه خود با موفقیت دفاع کند، از ادامه تحصیل و دریافت مدرک تحصیلی محروم می شود.

توجه: در صورتی که امکانات سمعی بصری خاصی برای دفاع از پایان نامه مورد نیاز است، دانشجو باید قبل از جلسه دفاع از آماده بودن امکانات لازم حصول اطمینان کند.

❖ فرم گزارش دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

گزارش دفاع به صورت سیستمی است. پس از برگزاری دفاع ناظر جلسه، نمره کسب شده را در سامانه درج می نماید و لینک تایید نمره برای هیئت داوران از طریق سامانه آموزش به آدرس پست الکترونیکی و تلفن همراه داوران ارسال می شود. پس از تایید نمره توسط همه داوران، آموزش دانشکده گزارش دفاع را برای بررسی به معاون آموزشی و

تحصیلات تکمیلی دانشکده ارجاع می‌دهد و پس از تأیید ایشان، فرم‌ها را به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌فرستد. فرم گزارش دفاع از پایان نامه باید حداکثر تا دو هفته بعد از تاریخ دفاع به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال شود.

پس از جلسه دفاع، دانشجو موظف است اصلاحات و پیشنهادات هیأت داوران را بر روی پایان‌نامه اعمال نموده و پس از تأیید استاد راهنما، نسخه نهایی فایل آن را به هیأت داوران تحویل دهد. پس از تحویل نسخه نهایی پایان نامه به هیأت داوران و اخذ امضای داوران برای تصویب نامه، فرم J توسط استاد راهنما در سامانه آموزش ثبت شده و نمره دانشجو در سیستم ثبت می‌شود. نمره اعلام شده توسط استاد راهنما در سامانه آموزش بایستی با نتیجه ارزشیابی درج شده در فرم گزارش دفاع مطابقت داشته باشد و امکان تغییر پس از ارسال فرم گزارش دفاع وجود ندارد.

دانشجو موظف است از طریق استاد راهنما و دانشکده پیگیری نماید فرم J (تاییدیه اصلاحات و نمره پایان نامه) از طریق سامانه آموزش به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه فرستاده شود. مهلت مجاز برای ثبت فرم J حداکثر ۲ ماه پس از تاریخ دفاع می‌باشد. چنانچه فرم تبدیل J در ظرف این دو ماه از طریق سامانه آموزش توسط استاد راهنما ارسال نگردد به جای نمره کیفی در کارنامه دانشجویان حرف P یا F منظور می‌گردد.

ضمیمه یک: مقایسه بین پایان نامه کاربردی و پایان نامه پژوهشی

پایان نامه پژوهشی	پایان نامه کاربردی	
پایان نامه پژوهشی توسط یک سؤال تحقیق هدایت می شود که منجر به افزودن دانش جدید به گرایش های مدیریت و کسب و کار می شود.	هدف از پایان نامه کاربردی یافتن راه حل های عملی برای مسائل فعلی صنعت است.	هدف
بیشتر بر شکاف ادبیات متمرکز است.	بیشتر روی جنبه عملی یک موضوع متمرکز است.	تمرکز
از پایان نامه های پژوهشی انتظار می رود که نوآوری پژوهشی قابل توجهی داشته باشد و یافته های مهم و جدیدی را به ادبیات موضوع بیفزاید.	پایان نامه کاربردی با رویکرد سیستمی به حل یکی از مسائل صنعت می پردازد و لزوماً نوآوری پژوهشی ندارد. اما از ابزارهای تحقیقاتی و ادبیات موجود استفاده می کند تا به راه حلی جدید و نوآورانه برای مسائل واقعی کسب و کار برسد.	نوآوری و contribution
پایان نامه های پژوهشی می توانند رویکرد کمی، کیفی یا آمیخته داشته باشند. روش های تحقیق کمی در پژوهش های رفتاری اغلب شامل آزمایش، نظرسنجی، و تجزیه و تحلیل های آماری هستند. مدل سازی مبتنی بر داده های انبوه، اقتصادسنجی، یادگیری ماشین، یادگیری عمیق و شبیه سازی نیز از دیگر ابزارهای تحقیق در رویکرد کمی محسوب می شوند. روش های تحقیق کیفی نیز اغلب شامل مصاحبه، مشاهده، مورد کاوی، گروه های کانونی، قوم نگاری، و تجزیه و تحلیل سیستماتیک داده های کیفی هستند. در اینجا روش های کیفی غالباً برای کشف مسائل نظری به جای حل مسائل عملی استفاده می شوند.	پایان نامه کاربردی از یک روش سیستماتیک برای تحلیل داده های صنعت یا بنگاه متناسب با موضوع تحقیق استفاده می کند. ترکیبی از روش های کمی و کیفی مثل مدل سازی داده های موجود در پایگاه های داده بنگاه، مصاحبه، نظرسنجی، یا مشاهدات ضبط شده مانند فیلم ها معمولاً در اینجا می تواند مورد استفاده قرار گیرد. همچنین ممکن است از مطالعات موردی، اقدام پژوهی، یا روش های دیگری استفاده شود که امکان حل عملی مسئله را فراهم می کند.	روش تحقیق
• میزان مشارکت نظری پژوهش و دارا بودن کاربردهای مدیریتی • اصالت، نوآوری و اهمیت تحقیق • عمق و وسعت بررسی ادبیات موضوع و قدرت استدلال نظری در فرضیات تحقیق • کیفیت روش تحقیق و تحلیل (میزان دقت و صحت در طراحی تحقیق، نمونه گیری، اندازه گیری سازه ها، و تحلیل داده) • ساختاریافتگی، وضوح و انسجام گزارش	• میزان عملی بودن اجرای راه حل های ارائه شده در دنیای واقعی کسب و کار • بررسی جامع ادبیات موضوع • درستی به کارگیری یک روش علمی • سیستماتیک و صحت روش تحقیق • ساختاریافتگی، وضوح و انسجام گزارش	معیارهای ارزیابی
• نشریات علمی پژوهشی • کنفرانس های پژوهشی	• مجلات علمی ترویجی • مورد کاوی • کنفرانس های حرفه ای • وبلاگ و شبکه های اجتماعی	شیوه انتشار و ترویج خروجی (بعد از دفاع)

ضمیمه دو: راهنمای ارزیابی پایان نامه کارشناسی ارشد

ویرایش اول

هدف: این راهنما با هدف رعایت عدالت در ارزیابی پایان نامه های کارشناسی ارشد و تمایز نسبتاً ساختارمند میان آنها تهیه شده است. لازم به ذکر است که حل مسائل ایران برای دانشکده مدیریت و اقتصاد دارای اهمیت است، از این رو توصیه می شود در تعریف سوال تحقیق برای پایان نامه ها به مسائل ملی توجه شود.

محدوده: به اساتید راهنما و داوران داخلی و خارجی توصیه می شود جهت رعایت عدالت و حفظ استاندارد مد نظر دانشکده مدیریت و اقتصاد (به لحاظ کیفی و ساختاری) در ارزیابی پایان نامه های کارشناسی ارشد از این راهنما استفاده نمایند.

لازم به ذکر است که پایان نامه ها در دانشکده مدیریت و اقتصاد به صورت کیفی و با سطوح عالی، خیلی خوب و خوب ارزیابی می شوند، لذا ارزیابی کمی ارائه شده در جدول زیر صرفاً برای هم ذهن شدن داوران و اساتید راهنما از عبارات کیفی است.

پیشنهاد می شود ناظر جلسه دفاع، برای ارائه گزارش نتیجه جلسه دفاع در فرم آنالیز از متن زیر استفاده نمایند.

● جلسه دفاع از ساعت آغاز و در ساعت پایان یافت.

- پایان نامه دانشجو در محور کیفیت تحقیق در سطح ارزیابی شد.
- پایان نامه دانشجو در محور فرآیند انجام کار در سطح ارزیابی شد.
- پایان نامه دانشجو در محور نگارش و ساختار در سطح ارزیابی شد.
- پایان نامه دانشجو در محور ارائه شفاهی و پاسخ به سوالات در سطح ارزیابی شد.
- در مجموع و با در نظرگیری تمامی این محورها پایان نامه دانشجو در سطح ارزیابی شد.

ارزشیابی محور	عالی (۱۹ - ۲۰)	خیلی خوب (۱۷ - ۱۸)	خوب (۱۴ - ۱۶)	ضعیف (زیر ۱۴)
	پایان نامه در چند محور عالی است و به چاپ مقاله نزدیک است.	پایان نامه بسیار بهتر از حد متوسط است و حداقل یک محور عالی دارد.	پایان نامه در حد متوسط است و در اکثر محورها به صورت خوب ارزیابی می شود.	پایان نامه در اکثر محورها ضعیف ارزیابی می شود و حداقل شرایط لازم را ندارد.
کیفیت تحقیق (۷۰٪)	- پایان نامه سهم بسیار ارزشمندی در تحقیقات علمی در این رشته دارد. - سوال و طرح تحقیق درجه یک، شایسته انتشار و دارای کیفیتی بدیع و علمی است. - سوال تحقیق بسیار ضروری و نوآورانه است. - سوال تحقیق از ادبیات/منابع بسیار مرتبطی بهره می برد که به طور کامل در نوشته ی خود دانشجو گنجانده شده است. - کیفیت روش تحقیق و تحلیل (میزان دقت و صحت در طراحی تحقیق، نمونه گیری و اندازه گیری سازه ها و ...) عالی است. - نتایج به دست آمده به شیوه ای برجسته مورد بحث قرار گرفته اند. - نتایج به دست آمده با دقت بسیار بالایی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. - یافته ها به شیوه ای عالی با ادبیات/تحقیقات موجود مرتبط شده اند. - پیشنهادهای ارائه شده برای تحقیقات آتی بسیار مرتبط و ضروری هستند. - کاربردهای مدیریتی مطرح شده بسیار مفید هستند و با تحقیق ارتباط شفاف دارند.	- پایان نامه سهم بسیار ارزشمندی در تحقیقات علمی در این رشته دارد. - سوال و طرح تحقیق از کیفیت علمی بالایی برخوردار باشد. - سوال تحقیق بسیار ضروری و نوآورانه است. - سوال تحقیق از ادبیات/منابع مرتبط بهره می برد که به خوبی در نوشته ی خود دانشجو گنجانده شده است. - کیفیت روش تحقیق و تحلیل (میزان دقت و صحت در طراحی تحقیق، نمونه گیری و اندازه گیری سازه ها و ...) خیلی خوب است. - نتایج به دست آمده به شیوه ای عالی مورد بحث قرار گرفته اند. - نتایج به دست آمده با دقت بالایی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. - یافته ها به طرز فوق العاده خوبی با ادبیات/تحقیقات موجود مرتبط شده اند. - پیشنهادهای ارائه شده برای تحقیقات آتی بسیار مرتبط هستند. - کاربردهای مدیریتی مطرح شده مفید هستند و ارتباط نسبتا مشخصی با تحقیق دارند.	- پایان نامه از نظر اصالت/ خلاقیت ممتاز نیست، اما سهم معناداری در تحقیقات علمی در این رشته دارد. - سوال و طرح تحقیق از کیفیت علمی برخوردار است. - سوال تحقیق ضروری و نوآورانه است. - سوال تحقیق از ادبیات/منابع مرتبط بهره می برد که به خوبی در نوشته ی خود دانشجو گنجانده شده است. - کیفیت روش تحقیق و تحلیل (میزان دقت و صحت در طراحی تحقیق، نمونه گیری و اندازه گیری سازه ها و ...) خوب است. - نتایج به دست آمده به خوبی مورد بحث قرار گرفته اند. - نتایج به دست آمده با دقت مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. - یافته ها به شیوه ای مناسب با ادبیات/تحقیقات موجود مرتبط شده اند. - پیشنهادهای ارائه شده برای تحقیقات آتی مرتبط هستند. - کاربردهای مدیریتی مطرح شده اند و سعی شده ارتباط نسبتا مشخصی با تحقیق داشته باشند.	- پایان نامه سهم معناداری در تحقیقات علمی در این رشته ندارد. - سوال و طرح تحقیق از حداقل کیفیت علمی برخوردار است. - سوال تحقیق ضرورت و نوآوری بسیار محدودی دارد. - سوال تحقیق لزوما از ادبیات/منابع مرتبط بهره نمی برد. علاوه بر این، منابع موجود به اندازه کافی یا به درستی در نوشته خود دانشجو گنجانده نشده است. - کیفیت روش تحقیق و تحلیل (میزان دقت و صحت در طراحی تحقیق، نمونه گیری و اندازه گیری سازه ها و ...) چندان مناسب نیست. - نتایج به دست آمده به اندازه کافی مورد بحث قرار نگرفته اند. - نتایج به دست آمده با دقت مورد تجزیه و تحلیل قرار نگرفته اند. - یافته ها به اندازه کافی با تادیات/تحقیقات موجود مرتبط نشده اند. - پیشنهادهای ارائه شده برای تحقیقات آتی نامرتبط هستند یا پیشنهادی ارائه نشده است. - کاربردهای مدیریتی یا مطرح نشده اند یا سعی شده ارتباط مشخصی با تحقیق ندارند.

ارزشیابی محور	عالی (۱۹ - ۲۰)	خیلی خوب (۱۷ - ۱۸)	خوب (۱۴ - ۱۶)	ضعیف (زیر ۱۴)
فرایند انجام کار (۱۰٪)	- این تحقیق به طور موثر از راهنمایی استاد راهنما استفاده کرده است و مشارکت و ابتکار عمل شخصی دانشجو عالی بود. - ارتباط با تیم مربوطه بسیار سازنده/عالی بود. - مهارت‌های پژوهشی و مهارت‌های نوشتاری آکادمیک دانشجو به طور چشمگیری بهبود یافته است.	- پس از یک دوره آموزشی کوتاه و با راهنمایی استاد راهنما، تحقیق با مشارکت و ابتکار عمل شخصی بسیار خوب انجام شد. - ارتباط با تیم مربوطه بسیار خوب بود. - مهارت‌های پژوهشی و مهارت‌های نوشتاری آکادمیک دانشجو بسیار بهبود یافته است.	- با مربی‌گری استاد راهنما، دانشجو موفق شد تحقیق را با ابتکار عمل و مشارکت شخصی کافی انجام دهد. - ارتباط با تیم مربوطه خوب بود. - مهارت‌های پژوهشی و مهارت‌های نوشتاری آکادمیک دانشجو به اندازه کافی بهبود یافته است.	- پایان‌نامه در اکثر محورها ضعیف ارزیابی می‌شود و حداقل شرایط لازم را ندارد. - با نظارت دقیق و نظارت بر جزئیات استاد راهنما، دانشجو موفق به تکمیل تحقیق شد اما ابتکار عمل و مشارکت شخصی کافی وجود نداشت. - ارتباط با تیم مربوطه (همیشه) به راحتی پیش نمی‌رفت. - مهارت‌های پژوهشی و مهارت‌های نوشتاری آکادمیک دانشجو به اندازه کافی بهبود نیافته است.
نگارش و ساختار (۱۰٪)	- بخش‌های گزارش در یک کل منسجم و منطقی با هم هماهنگ هستند. هم از نظر متنی و هم از نظر بصری، به ساختار توجه شده است. - قواعد صحیح املائی و دستوری رعایت شده است: اشتباهات به ندرت رخ می‌دهند. - در متن کلمات مناسب و صحیح انتخاب شده‌اند و ساختارهای جمله متنوع هستند. - متن به صورت یکنواخت لحنی آکادمیک (خنثی، انتقادی، رسمی، مستدل) دارد. - دستورالعمل‌های APA برای جداول، شکل‌ها و منابع رعایت شده است.	- بخش‌های گزارش در یک کل منسجم و منطقی با هم هماهنگ هستند. هم از نظر متنی و هم از نظر بصری، به ساختار توجه شده است. - قواعد صحیح املائی و دستوری رعایت شده است: اشتباهات به ندرت رخ می‌دهند. - در متن کلمات مناسب و صحیح انتخاب شده‌اند و ساختارهای جمله متنوع هستند. - متن به صورت یکنواخت لحنی آکادمیک (خنثی، انتقادی، رسمی، مستدل) دارد. - دستورالعمل‌های APA برای جداول، شکل‌ها و منابع رعایت شده است.	- بخش‌های گزارش در یک کل منسجم و منطقی با هم هماهنگ هستند. - قواعد صحیح املائی و دستوری رعایت می‌شود: اشتباهات به ندرت رخ می‌دهند. - در متن کلمات مناسب و صحیح انتخاب شده‌اند. - متن به صورت یکنواخت لحنی آکادمیک (خنثی، انتقادی، رسمی، مستدل) دارد. - دستورالعمل‌های APA برای جداول، شکل‌ها و منابع تا حدی رعایت شده است.	- فقدان ساختار و انسجام، مانع از خوانایی می‌شود. - متن حاوی اشتباهات دستوری زیادی است. به قواعد املائی و دستوری توجه کافی نشده است. - به دلیل انتخاب نامناسب کلمات، نحو نادرست و/یا طول جمله، به راحتی قابل خواندن نیستند. - سبک نگارش برای مخاطب مورد نظر مناسب نیست: بخش‌های خاصی حاوی اظهارات احساسی، کلی‌گویی، قضاوت‌های نامناسب، زبان محاوره‌ای، زبان قدیمی و/یا زبان مبهم هستند. - دستورالعمل‌های APA برای جداول، شکل‌ها و منابع به اندازه کافی رعایت نشده است.
ارائه شفاهی و پاسخ به سوالات (۱۰٪)	- ضمن رعایت زمان‌بندی و تخصیص وقت مناسب به هر موضوع، ارائه گیرا و منظم بوده و نکات کلیدی به طور مناسب در اسلایدها نشان داده شده‌اند و بر روی نتیجه‌گیری تاکید شده است. - پاسخ‌ها به صورت کامل بیان شده‌اند که نشان‌دهنده درک عمیق از زمینه پژوهشی - فراتر از مطالب پایان‌نامه - می‌باشد.	- ارائه به صورت ساده و منسجم همراه با نتیجه - گیری بوده است. - پاسخ‌ها به صورت صحیح بیان شده‌اند که نشان - دهنده درک درست از مسائلی است که به طور مستقیم به پایان‌نامه مربوط می‌شوند.	- ارائه قابل فهم بوده، اما به طور کامل قانع کننده نیست. - پاسخ‌ها نشان‌دهنده شکاف‌های کوچکی در درک مطالب پایان‌نامه یا حوزه‌های مرتبط با آن هستند.	- ارائه قابل فهم نبود و انسجام و ساختار لازم را نداشت. - پاسخ‌های متناسب با سوالات ارائه نشد و قانع کننده نبود.